

Щоденний огляд

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

(станом на 12:00 28 лютого)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- Компоненти товарів подвійного використання продовжують надходити до росії - спільний звіт Міжнародного партнерства з прав людини (IHPR) та Незалежної антикорупційної комісії (НАКО). Наприклад, до складу російської крилатої ракети "Калібр" входять компоненти виробництва 11 іноземних компаній (9 американських, а також швейцарська і тайванська).
- На територію бомбосховища Запорізького заводу нестандартного обладнання, що знаходиться у 3-х кілометрах від майданчика Запорізької АЕС, заїхало близько 600 російських військових. Окупанти продовжують перетворювати ЗАЕС у військову базу, розміщуючи та ремонтуючи там важку броньовану техніку - президент "Енергоатому" Петро Котін.
- На Одещині "Укренерго" вдалося ліквідувати аварію і заживити всю критичну інфраструктуру, тривало поступове підключення побутових споживачів. Фахівці місцевого ОСР повністю відновили електропостачання для мешканців знеструмлених районів.
- Внаслідок обстрілів є пошкодження розподільних мереж та знеструмлення населених пунктів у Харківській та Сумській областях.
- "Укрзалізниця" оголосила про укладення контракту на постачання природного газу від "Укрнафти" за ціною, яка на 23% менша від поточної, отриманої від трейдерів на відкритому та конкурентному аукціоні. Інші деталі угоди не повідомлялись.
- Президент Володимир Зеленський закликав почати переговорний процес про вступ України до ЄС. Влада до кінця 2023 року виконає всі додаткові рекомендації

Єврокомісії, необхідні для старту переговорів, заявила віцепрем'єрка Ольга Стефанішина.

- Прем'єрміністр Денис Шмигаль та міністерка фінансів США Джанет Єллен обговорили, серед іншого, питання фінансового та санкційного впливу на російський бюджет, зокрема персональні санкції проти російських чиновників та обмеження відносно ядерної галузі РФ. Тим часом, Україна отримала перший транш у 1,25 млрд дол. із нещодавно оголошеного США пакету допомоги.
- Розгляд питання спецтрибуналу щодо злочину РФ проти України на Генасамблеї ООН очікується наприкінці березня - замкерівника Офісу Президента Андрій Смирнов.

Атаки

Компоненти товарів подвійного використання західного виробництва продовжують надходити до Росії навіть після початку повномасштабного вторгнення в Україну, [свідчать](#) дані спільного звіту Міжнародного партнерства з прав людини (IHPR) та Незалежної антикорупційної комісії (НАКО). Дані з торгівлі товарами свідчать про те, що компоненти, вироблені Harting, Trimble і TE Connectivity, продовжують імпортуватися в Росію: через офіційних дистриб'юторів або через треті країни, такі як Гонконг та Туреччина. Також зазначається, що до складу російської крилатої ракети "Калібр" входять компоненти виробництва 11 іноземних компаній, серед яких – 9 американських, а також швейцарська і тайванська.

Ядерна безпека

Президент "Енергоатому" Петро Котін [повідомив](#), що на територію бомбосховища Запорізького заводу нестандартного обладнання (ЗЗНО), що знаходиться у 3-х кілометрах від майданчика Запорізької АЕС, заїхало близько 600 російських військових. Окрім цього, окупанти продовжують перетворювати ЗАЕС у військову базу, розміщуючи та ремонтуючи важку броньовану техніку на майданчику станції.

Котін повідомив, що 5 і 6 енергоблоки ЗАЕС перебувають у стані "гарячого" зупину, а 1-4 енергоблоки у стані "холодного" зупину (з яких 2 знаходяться на ремонті). На станції залишається працювати близько 4 500 осіб українського персоналу (у мирний час працювало 11 000 осіб), яких змушують підписувати договори з російським "оператором". Наразі окупанти змусили підписати договори близько 2 500 працівників ЗАЕС.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

За [інформацією](#) "Укренерго", 28 лютого споживання електроенергії тримається на рівні звичайного робочого дня, дефіцит потужності в енергосистемі відсутній і наразі не прогнозується. В роботі усі види електростанцій, через водопілля активно працюють ГЕС. Імпорт електроенергії незначний. На Одещині відновлено живлення за тимчасовими схемами, можливі обмеження електропостачання. У прифронтових регіонах внаслідок ворожих обстрілів є пошкодження розподільних мереж та знеструмлення населених пунктів. Мережеві обмеження в інших регіонах відсутні, ліміти до областей не доводилися.

За [даними](#) ENTSO-E, 28 лютого Україна здійснювала мінімальний комерційний імпорту електроенергії зі Словаччини (5-7 МВт) та Молдови (2-4 МВт) (для різних годин впродовж доби). Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Словаччина-Україна" (500 МВт) [викупили](#) три компанії загальним обсягом 270 МВт: "Д.Трейдінг" (250 МВт), "Августа" (10 МВт) та "ЕРУ Трейдінг" (10 МВт). За відсутності значної конкуренції, гранична ціна доступу була "нульовою". Доступ за напрямком "Молдова-Україна" рівним графіком викупила "Д.Трейдінг" (120 МВт); гранична ціна – "нульова". Доступ за іншими напрямками не пропонувався. При цьому, цінові індекси Base РДН країн Східної Європи (Польщі, Словаччини, Румунії та Угорщини) в 2,06-2,14 рази [перевищували](#) аналогічний показник України.

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про відновлення постачання та про кількість споживачів без електроенергії станом на 27 лютого.

Масштабні припинення електропостачання та активні відновлювальні роботи мали місце:

- в **Одеській області**, за [інформацією](#) ДТЕК, вранці 27 лютого сталося аварійне відключення високовольтної лінії, що призвело до знеструмлення Одеси та Одеського району. Ввечері того ж дня "Укренерго" вдалося [ліквідувати](#) аварію і станом на 17:00 було заживлено всю критичну інфраструктуру, тривало поступове підключення побутових споживачів. О 21:30 енергетики місцевого ОСР повністю [відновили](#) електропостачання для мешканців знеструмлених районів;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 07:00 28 лютого без електропостачання залишались 23 990 споживачів у 71 населеному пункті (за винятком тимчасово непідконтрольної території). Протягом доби фахівці відновили постачання для 74 домогосподарств Вільнянських та 1 Запорізьких електромереж, що були знеструмлені через технологічні порушення. По решті територій ситуація не зазнала змін: через активні бойові дії та відсутність доступу до місць пошкодження аварійно-відновлювальні роботи не проводились, нових відключень не зафіксовано;
- у **Дніпропетровській області**, за [інформацією](#) ОВА, вночі на 28 лютого ворог атакував з важкої артилерії Нікополь, внаслідок чого у місті пошкоджено електромережі. Із 20 до 26 лютого аварійні бригади [відновили](#) роботу електромереж та заживили 9 099 домогосподарств у 6 населених пунктах, більшість з яких страждає через постійні російські обстріли, тому енергетикам доводиться регулярно лагодити пошкоджені лінії;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) ОВА, станом на 26 лютого для відновлення електропостачання працювали 7 бригад (30 спеціалістів та 15 одиниць техніки). Фахівці виконували роботи на пошкоджених лініях, що живлять місто Херсон, села та селища Архангельське, Миролюбівка, Новоберислав та Білозерка. Днями частково подано напругу споживачам села [Білоусово](#), заживлено 59 абонентів, роботи з відновлення постачання електроенергії тривають;
- у **Миколаївській області**, за [повідомленням](#) ОВА, станом на 28 лютого частково або повністю пошкоджено 1 028 об'єктів електропостачання (+1 порівняно з 26 лютого). Без електроенергії залишались 4 населених пунктів (-1) Баштанського та Миколаївського районів;

- у **Донецькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, протягом 20-26 лютого спеціалісти виконали ремонт постраждалого від обстрілів обладнання та відновили електропостачання для 52 138 домогосподарств у 81 населеному пункті. Через постійні обстріли без електроенергії залишалися 111 населених пунктів, де фахівці не мали доступу до проведення робіт;
- у **Луганській області**, за [повідомленням](#) ОВА, в окупованому місті Северодонецьк за відсутності централізованого теплопостачання окупаційна влада давала обіцянку не нараховувати плату за споживання газу та електроенергії (де вона була) до 1 березня, адже мешканці використовували ці ресурси для обігріву домівок. Але в лютому "платіжки" почали надходити із завищеними обсягами споживання, обсяги нарахувань сягають 5 000 рублів (близько 67 дол.);
- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА, обласна рада оборони зняла заборону на використання вуличного освітлення та обмеження електротранспорту. Відтак, починаючи з 28 лютого, за умови достатніх обсягів електропостачання, вони будуть працювати з урахуванням комендантської години (23:00-04:00) та згідно з рішенням органів місцевого самоврядування;
- у **Харківській та Сумській областях**, за [повідомленням](#) "Укренерго", внаслідок обстрілів є пошкодження розподільних мереж та знеструмлення населених пунктів.

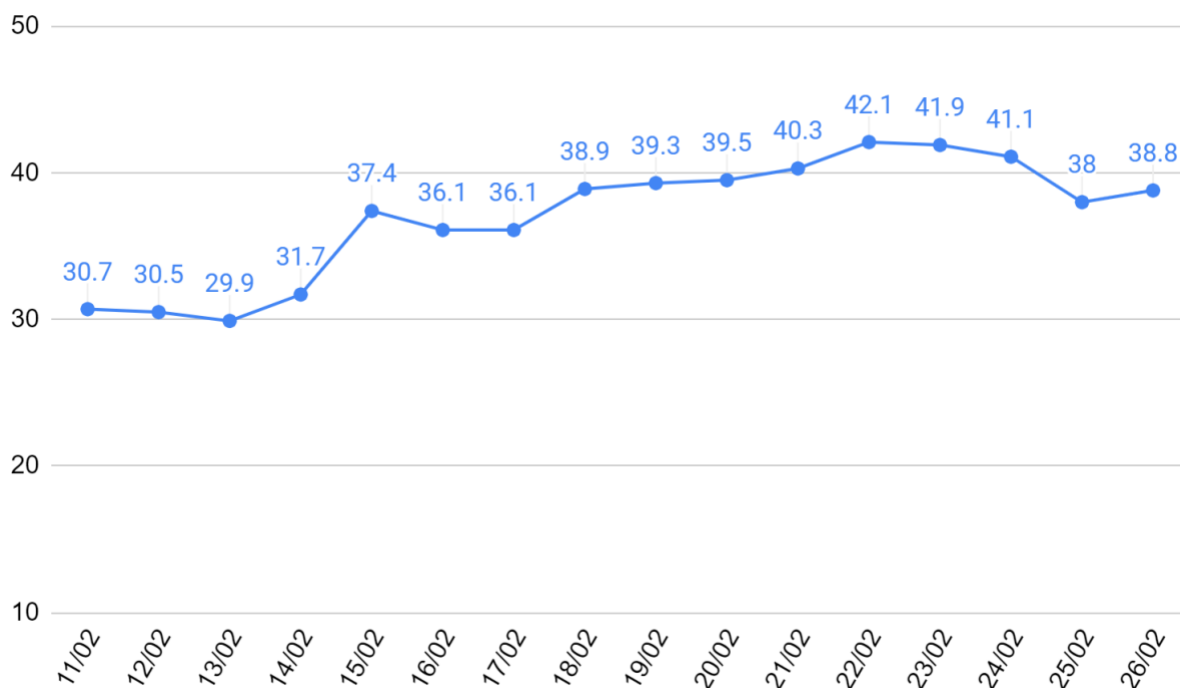
Нафтогазовий сектор

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 26 лютого становив 38,8 млн куб. м (+0,8 млн куб. м у порівнянні з попередньою добою), тобто лише 36% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітну добу становив 11,9 млн куб. м та здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 4,8 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 1,7 млн куб. м, через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" обсягом 4,6 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 0,8 млн куб. м. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 26 лютого не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: "ОГТСУ"

Функціонування ринку природного газу

Газовидобувна компанія ТОВ "Горизонти" у лютому [пробурила](#) свердловину на заході України із добовим дебетом 600 тис. куб. м.

"Укрнафта" та "Укрзалізниця" оголосили про укладення контракту на постачання природного газу. "Укрнафта" повідомляє, що обсяг поставок в березні складе 8 млн куб. м, в свою чергу "Укрзалізниця" вказує, що за договором "Укрнафта" готова постачати газ за ціною, яка на 23% менша від поточної, отриманої від трейдерів на відкритому та конкурентному аукціоні. В "Укрзалізниці" оцінили, що отримана на закупівлі газу економія тільки в березні становитиме 47 млн грн. Інші деталі угоди не повідомлялись. Нагадаємо, з минулого року "Укрзалізниця" [почала](#) напряму закуповувати пальне в ExxonMobil та Orlen.

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про відновлення постачання та про кількість споживачів без газу станом на 27 лютого.

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях.**

В **Донецькій області** місцевий оператор ГРМ протягом тижня [працював](#) із раніше відключеними абонентами, а також виконував заявки по ремонту газового обладнання. У місті Лиман газовики продовжували обстежувати мережі та відновлювати газопостачання тим споживачам, де це можливо. У селі Рубці триває підготовка до пуску газу. Бойові дії значно ускладнюють роботу оператора. За період

20-26 лютого на газових мережах було виявлено 88 пошкоджень, що виникли внаслідок обстрілів. Ремонтні бригади вчасно локалізували та усунули несправності.

В **Херсонській області** місцевий оператор ГРМ [відновлював](#) газову інфраструктуру в колишньому Білозерському районі після чергового обстрілу ворога.

У **Миколаївській області**, за даними ОВА станом на 28 лютого, всього за час війни було пошкоджено 1 147 об'єктів газової інфраструктури (без змін у порівнянні із 26 лютого), внаслідок чого без газопостачання [залишалось](#) 5 278 споживачів (без змін).

В **Дніпропетровській області** газова інфраструктура вкотре [постраждала](#) від обстрілів російських окупантів.

Інформація про ситуацію з газопостачанням у решті проблемних областей була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Президент Володимир Зеленський нагадав, що рік тому було підписано заявку на членство України в ЄС, і [закликав](#) почати переговорний процес про вступ. "Цього року час прийняти рішення щодо початку переговорів", підкреслив Зеленський.

Українська влада до кінця 2023 року виконає всі додаткові рекомендації Єврокомісії, що необхідні для старту переговорів про вступ України до ЄС, [заявила](#) віцепрем'єр-міністерка Ольга Стефанішина. За її словами, українська сторона сподівається, що це може створити необхідний політичний імпульс для початку переговорів про вступ країни до ЄС.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час спільної з міністеркою фінансів США Джанет Єллен заяви для преси [повідомив](#), що США взяли на себе зобов'язання до вересня надати Україні понад 10 млрд дол. Окрім цього, Сполучені Штати виділили 1,5 млрд дол. на швидке відновлення і ще 1,1 млрд дол. - на підтримку швидкого відновлення енергетичного сектору України й Молдови. Міністерка фінансів США Джанет Єллен також [зазначила](#), що Сполучені Штати хочуть сфокусуватися на довгостроковій перспективі економічної взаємодії з Україною і мають намір будувати цю співпрацю на базі міжнародної донорської платформи. Сторони обговорили, серед іншого, питання фінансового та санкційного впливу на російський бюджет, зокрема персональні санкції проти російських чиновників та обмеження відносно ядерної галузі рф.

27 лютого Україна [отримала](#) перший транш у 1,25 млрд дол. із нещодавно оголошеного США пакету допомоги. Кошти надходять в рамках проекту Світового Банку "Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні" (PEACE). Грант буде спрямовано на відшкодування видатків держбюджету на пенсійні виплати, житлово-комунальні субсидії, виплати малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю, ВПО, тощо.

У Сполучених Штатах вражені тим, як швидко українські фахівці відновлюють пошкоджені електромережі після російських атак, [заявила](#) міністерка енергетики США Дженніфер Гренголл. "Зараз ми – у процесі відправки третього траншу обладнання в Україну, щоб вони могли замінити те, що було пошкоджено. Але зрештою, у довгостроковій перспективі, ми маємо виконати цілі президента щодо створення розподіленої електричної мережі, щоб у разі пошкодження однієї ділянки це не виводило з ладу цілий регіон", – сказала вона.

Прем'єрміністр Денис Шмигаль під час зустрічі із представниками групи Європейської народної партії Європейського парламенту на чолі з Манфредом Вебером [закликав](#) використати всі можливі інструменти, зокрема санкційні, для безпеки ЗАЕС та Каховської ГЕС, і для недопущення можливої гуманітарної катастрофи. Представники Європарламенту відзначили активність українських громад і їхню залученість до відновлення зруйнованої інфраструктури. Прем'єрміністр зі свого боку розповів європарламентарям про пріоритети й потреби України у відбудові.

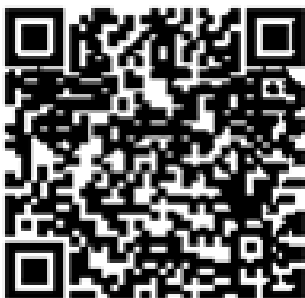
Розгляд питання спецтрибуналу щодо злочину РФ проти України на Генасамблеї ООН очікується наприкінці березня, [повідомив](#) заступник керівника Офісу Президента Андрій Смирнов. Відповідаючи на запитання, яка з трьох моделей майбутнього спецтрибуналу є найімовірнішою, Смирнов зазначив, що Україна надає перевагу двом з них, третя, гібридна, ОП не влаштовує. "Або це буде міжнародний договір між Україною та Радою безпеки ООН. Або це буде міжнародний договір у максимально широкому форматі, який ратифікуватиме кожна окрема країна-підписант. Третя, гібридна, модель (передбачає створення спеціального трибуналу як суду, що працюватиме на основі українського права та української юрисдикції, тобто буде частиною судової системи України) нас не влаштовує", – підкреслив він. Міністерство закордонних справ Тайваню виділило 56 млн дол. у своєму бюджеті на 2023 рік на проекти відновлення цивільної інфраструктури України. Також, за [повідомленням](#) медіа, Тайвань планує долучитися до спільних зусиль для відновлення лікарень, шкіл, церков, енергетичних об'єктів, систем водопостачання, мостів і транспорту через двосторонні та багатосторонні механізми.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соціальних мережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).